

Strategie předcházení školní neúspěšnosti

Školní výkon, prospěch a případná školní neúspěšnost jsou problémy, jejichž řešení vyžaduje koordinaci práce pedagogů, samotných žáků, jejich zákonných zástupců, školního psychologa, často ve spolupráci se školskými poradenskými zařízeními. Dlouhodobý neprospěch může ovlivnit osobnostní vývoj žáka i jeho společenské a profesní uplatnění. Cílem strategie předcházení školní neúspěšnosti je nastavit metody vyhledávání ohrožených žáků, formy a postupy prevence i řešení již vzniklých případů.

Možné příčiny školní neúspěšnosti:

- školní nezralost
- snížený intelekt
- odlišné sociokulturní prostředí, vliv rodiny
- snížený zájem o výuku, nízká motivace
- snížená sebedůvěra, emoční labilita
- poruchy učení
- poruchy chování
- záporný vztah ke škole
- zdravotní problémy, časté absence
- dlouhodobá absence
- záškoláctví (i skryté)
- smyslové a řečové vady
- náročná životní situace
- odlišný mateřský jazyk

Prevence školní neúspěšnosti

- škola funguje podle jasných a srozumitelných pravidel (viz Školní řád)
- školní poradenské pracoviště (ŠPP) nabízí možnost konzultace pedagogům, zákonným zástupcům
- třídní učitelé (TU) se podílejí na vypracování pravidel třídy a následně jejich důsledném dodržování
- žáci dodržují pravidla, na jejichž formulování se podílí (pravidla třídy)
- úzká spolupráce všech pedagogických pracovníků a vzájemná informovanost (vyučující včas předávají informace týkajících se zejména průběžné docházky, chování, plnění školních povinností TU)
- zákonní zástupci jsou pravidelně informováni o prospěchu, docházce a chování prostřednictvím systému „skolaonline“
- třídní učitel a vyučující konkrétního předmětu konzultuje prospěch, chování a docházku žáka se zákonnými zástupci na třídních schůzkách nebo individuálních konzultacích
- v případě potřeby preventivní pohovory žáků s výchovným poradcem, školním metodikem prevence, speciálním pedagogem, se zákonnými zástupci a stanovování podpůrných opatření

- v případě žáka se speciálními vzdělávacími potřebami je postupováno v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb., ve znění pozdějších předpisů
- žáci jsou pozitivně motivováni k učení, požadavky jsou přiměřené, srozumitelné, žáci jsou vedeni k objektivnímu sebehodnocení
- pedagogové zařazují aktivity, které posilují pozitivní sebevědomí žáků, podporují samostatné a nezávislé myšlení žáků, pedagogové zjišťují a poté pracují se silnými a slabými stránkami žáka
- pedagogičtí pracovníci vytváří zdravé klima třídy a školy, prostřednictvím různých metod a forem výuky

Postup v případě školní neúspěšnosti

- ve vyučovací hodině věnuje učitel žákovi zvýšenou pozornost
- ověřuje, zda žák chápe zadání, umožňuje používání názorných pomůcek, přehledů učiva, kalkulačky apod. v rámci upevňování znalostí
- snaží se začlenit žáka do činností např. skupinovou spoluprací
- žáci jsou vedeni k tomu, aby včas dokázali požádat o pomoc, pokud si neví rady – na základě domluvy jsou možné individuální konzultace (při dlouhodobé absenci)
- vyučující může v případě potřeby zařadit žáka do hodin intervence
- na základě domluvy s vyučujícím může ověřování znalost probíhat formou, která je vzhledem k potížím žáka pro něj přijatelnější (ústní, písemná)
- vyučující může stanovit časový plán, v němž definuje menší celky učiva, které bude ověřovat (data ověřování, konkrétní části učiva)
- se zákonnými zástupci je konzultována potřeba dohledu nad pravidelnou domácí přípravou, která by měla směřovat k rozvoji smyslu pro odpovědnost, procvičení učiva a ověření úrovně pochopení probraného učiva
- zákonní zástupci jsou informováni o možnosti doučování
- v případě dlouhodobé nepřítomnosti žáka ze zdravotních příčin vytváří TU ve spolupráci s vyučujícími a zákonnými zástupci žáka individuální plán doplnění učiva, termíny zkoušení a individuálních konzultací
- vyučující předmětu, ve kterém hrozí žákovi neprospěch: - prokazatelných způsobem včas informuje zákonné zástupce a vedení školy - dohodne s dostatečnou časovou rezervou s žákem a zákonným zástupcem individuální možnost nápravy (individuální konzultace/intervence, časový plán, doučování)
- dalším krokem je vypracování plánu pedagogické podpory (TU + ŠPP), případně doporučení návštěvy ŠPZ – PPP, SPC – na základě Doporučení poradenského zařízení jsou žákům poskytnuta příslušná podpůrná opatření

V Oldřišově 1. září 2025

zpracovala: Mgr. Simona Drabčíková, metodik prevence